

Høringssvar til NOU 2026: 9 – Veien mot et bedre og mer forutsigbart skattesystem

Kulturaliansen støtter høringssvaret fra Frivillighet Norge.

Vi vil understreke at skatte- og avgiftspolitikken må ta hensyn til frivillig sektors egenart. Kulturfrivilligheten bygger på medlemskap, demokratisk deltakelse og frivillig innsats, og inntektene brukes til organisasjonenes formål, ikke til avkastning til eiere. At organisasjonene krever inn medlemskontingenter, selger billetter, tar kursavgifter, har ansatte eller eier og leier ut lokaler, gjør ikke i seg selv virksomheten kommersiell.

Staten anerkjenner frivillighetens samfunnsverdi og bruker betydelige midler på å legge til rette for aktivitet og deltakelse. Skatte- og avgiftspolitikken må støtte opp under de samme målene. Hvis reglene ikke tar hensyn til frivillighetens egenart, risikerer man at mer av støtten går tilbake til staten gjennom skatter og avgifter, og at mindre blir igjen til aktivitet.

Opplæring er en viktig del av kulturfrivilligheten. Eventuelle nye merverdiavgiftsregler for kommersielle kurs må avgrenses tydelig mot frivillig og ideell opplæring. Deltakeravgifter og bruk av lønnede kursledere er nødvendig for mange tilbud og må ikke i seg selv føre til at aktiviteten regnes som kommersiell.

Kulturfrivilligheten trenger egnede og tilgjengelige arenaer. Kulturaliansen støtter kravet om en egen momskompensasjonsordning for investeringer i organisasjonseide frivillighetsbygg. Ved eventuelle avgiftsendringer for forsikring og eiendom må det tas hensyn til at frivillig eierskap og drift har andre formål og forutsetninger enn ordinær næringsvirksomhet. Konsekvensene må vurderes både for organisasjoner som eier og organisasjoner som leier kulturlokaler. Kompensasjonsordningene må også ta hensyn til at små lag har begrenset økonomi til å forskuttere økte avgifter.

Skatte- og avgiftsregler som treffer frivilligheten, må være enkle å forstå og følge for frivillige styrer, som ofte har begrenset tid og tilgang til regnskaps- og skattefaglig kompetanse. Uklare grenser mellom kommersiell og frivillig virksomhet kan skape merarbeid og usikkerhet, selv om organisasjonen ikke får økte avgifter. Frivilligheten bør ikke måtte gjøre omfattende vurderinger av hvert kurs, arrangement eller utleieforhold.

Forslag som kan påvirke kulturfrivilligheten, må utredes grundig før endringer innføres, og Kulturaliansen ber om at sektoren involveres tidlig i dette arbeidet.